

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PAKETS

Voor de Stad, / 12 -
Franco per post, » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIO.

ABONNEMENTS-

15 oent de regel
bèhalve 30 oent regel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag)

DE TIJDGENOOT.

In het 14 No. Van het tweede deel schrijft de *Tijdgenoot* het volgende: » De *Noord-Brabander* vraagt, wat wij verstaan, door eenen minister in *Nederlandschen zin*, » terwijl hij ons verder zonder eenig bewijs » hoegenaamd, gelijk gewoonlijk, ten laste » legt, dat wij anti-katholiek zijn. Op de » beschuldiging is niet te antwoorden, » waar geene bepaalde aanklagte bestaat, » komt geene verdediging te pas »

Hoe de redactie van den *Tijdgenoot*, dit heeft kunnen ter neerschrijven begrijpen wij niet. Wij herinneren ons niets, dan dat wij den *Tijdgenoot* beschuldigd hebben, uitdrukkingen te bezigen, die wij niet verstonden; overigens hadden wij ons bij vragen bepaald; en wij weten niet dat vragen bevestigend zijn. Wij verzoeken derhalve den *Tijdgenoot* onze aanmerking nogmaals te lezen: indien hij dezelve een weinig meer aandacht gelieft te verleenen, dan hij dit bij de eerste inzage gedaan heeft, dan durven wij ons vleijen, dat hij ditmaal bij deze tweede lezing geene beschuldiging; nog veel minder eene beschuldiging zonder eenig bewijs hoegenaamd in onze woorden zal vinden. En dan dat gelijk gewoonlijk? Dit zal zeker eene uitdrukking zijn, welke de redactie onvoorbedacht ontvallen is?

Zoo wij ons niet vergissen, moet onlangs de *Tijdgenoot* een lesje van wellevendheid aan den *Katholiek* hebben willen geven over eenige uitdrukkingen, welke hij (*Tijdgenoot*) beschouwde als scheldredenen, die de *Wetensch.* Heer van Vree tegen den *Evangelischen Kerkbode* gebruikt had. Hierover vond het de *Tijdgenoot* verergerd. Wij vermeenen nogthans, dat die gelverde Heer niet een enkel woord gebezigt heeft, dat niet bij ieder onvooroordeeld lezer van den *Kerkbode* al aantonende in het oog vallen moest, en dat overigens niet in des *Noord-Brabanders* mengelwerk voldoende was bewezen geworden. Wij zeggen dit niet, om den *Katholiek* te verdedigen; hij behoeft onze hulp niet; hij heeft zich zelve reeds van den hem roekeloos aangewreven blaam gezuiverd. Wij stipten dit slechts aan, alléén om den *Tijdgenoot* te herinneren, dat indien hij zich als meester, op de hoogte, waarop hij zich vermeten plaatst, verneemt aan anderen, als aan zijne disci-

pelen leeren te moeten geven, deze aanmatiging minder steunend zoude zijn, indien hij zich zelve gelijk blijvende, niet slechts door zoetsappige woorden, maar liever met de daad en in waarheid geliefde te prediken.

Evenwel, wij moeten het bekennen, na ons zoo positief weg te hebben laten zeggen, wat wij niet gezegd hadden, herneemt zich de *Tijdgenoot*; en schijnt nu zelf weer te belijden, dat hij verder gegaan is, dan het de waarheid toelaat. Hij zegt immers: » dat op de beschuldiging niet is te antwoorden. » En waarom denkt gij, waarde lezer, valt er niet te antwoorden? De *Tijdgenoot* zal het u zelf zeggen: » omdat, waar geene bepaalde aanklagte bestaat, geene verdediging te pas komt? » -- Welhoe? Wij hebben u beschuldigd, zegt gij, (wij ontkennen het,) dat „gij anti-katholiek zijt, en gij noemt deze beschuldiging onbepaald? » en gij noemt het eene aanklagt, die zoo onbepaald is, dat zij geen antwoord verdient? -- Wij hebben de eer u te verklaren, dat of wel wij, of gij, een van beide, geen Hollandsch verstaan: of zoude zich misschien hier ook het spreekwoord bewaarden, *qui s'exuse, s'accuse*; dat, die zich verontschuldigt, zich zelve beschuldigt? dan zoude er kans zijn, om zich te verstaan, en wij zouden ons in staat gevoelen, om de tegenspraak, die wij in den *Tijdgenoot* ontmoeten, te verklaren.

Verder om op onze vraag te komen, wat de *Tijdgenoot* door dien *Nederlandschen zin* verstaat, moeten wij aanmerken, dat het antwoord des *Tijdgenoots*, hoe zeer hij hetzelfde bepaald gelieft te noemen, ons desniettemin zeer onbepaald voorkomt. Immers wij hadden de vraag geopperd of *Nederlandsch* bij den *Tijdgenoot* voor *protestantsch* moest verstaan worden. Meer bepaalder kunnen wij onze vraag niet voorstellen; en in plaats van daarop *Cathogisch*, ja, of neen, te antwoorden, begint de *Tijdgenoot* door eenen langen oorsluit van woorden, ons idem per idem te verklaren, zoo dat wij ons in de noodzakelijkheid bevinden onze voorgestelde vraag te vernieuwen. Door *Nederlandsch* verstaat hij, » hetgeen de Nederlandsche natie, als » natie kenmerkt, bestrijding van alles wat » anti-nationaal is, en daaronder de Belgische » gezindheid, en (hier springt de » aap uit den mouw) de ultramontaansche » aanmatigen. » Wie kan nu uit dit ant-

woord opmaken, of *Nederlandsch*, *protestantsch* beteekenen moet? Men behoeft niet zeer snugger te zijn, om te weten dat *Nederlandsch* is, wat de Nederlandsche natie, als natie kenmerkt, dat het bestrijding is van alles wat anti-nationaal is, en vooral dat Noord-Nederlandsche nationaliteit geene Belgisch-gezindheid zijn kan. Daartoe hadden wij de geleerdheid van den *Tijdgenoot* niet noodig; wij vertrouwen ten minste, dat ook ons begrip zoo verre reikt. En wat hier de *ultramontaansche aanmatigen* te beduiden hebben komt ons vreemd voor. Wij hebben dit woord dikwerf in den *Tijdgenoot* ontmoet, zonder ooit bepaald te zien verklaren, hoe dat woord met toepassing op ons en andere Katholieke tijdschriften gebezigt kan worden.

De *Tijdgenoot* verwijst ons, wel is waar, naar verscheidene haier voorgaande numero's waar hij zich in theorie nu en dan taweljk vrijzinnig vertoont; maar in praktijk zeer overdragzaam voordoet. Wij stelden ons voor later deze bewering uit den *Tijdgenoot* zelve te sterven, zoodra wij daartoe lust en tijd zullen vinden. Het zij onze lezers intusschen genoeg in het voorbijgaande aan te merken, dat de *Tijdgenoot* herhaaldemalen den *Evangelischen Kerkbode* de broederhand heeft aangeboden. Wij voor ons houden het er voor, dat al wie zoo onbepaald zich aan de beginselen van een vuilzuidig blad aansluit, hij moge zich dan in een of ander schijnbaar meer verdragzaam gewaad aankleeden, met den zelfden anti-katholijken geest moet bezielde zijn, welke in den leugenachtigen *Bode* te vinden is. En hier nu hebben wij de beschuldiging van anti-katholiek gebruikt; de *Tijdgenoot*, kan er, des verkiezende, nota van nemen, wij zullen ook hierop later terugkomen.

Nog een paar woorden. De *Tijdgenoot* heeft reeds eenen geruimen tijd geleden, aan zijne lezers zeggend, dat onder andere bladen, ook de *Noord-Brabander* nog nooit een artikel uit hun tijdschrift heeft beantwoord. Daarover behoeft zich wezenlijk de *Tijdgenoot* niet te beroemen; de eenvoudige rede was, dat het door haar aangevoerde geen antwoord waardig was. De *Tijdgenoot* noeme ons iets nieuws op, zoo hij kan, dat hij tegen de door haar genoemde *ultramontaansche factie* heeft gevoerd? Al wat wij daarover in haar tijds-

schrift ontmoeten is wanklank uit de oude school, welke in zijnen vriend den *Kerkbode*, niet slechts, maar reeds over twee, drie honderd jaren geschreven en gelezen is.

In datzelfde nummer beschuldigt hij ons » dat wij het genoegzaam rekenen, om onze » *lichtgelovige* lezers te overtuigen, aan anders » denkenden allerlei beledigingen toe te » voegen." Wij vragen onze lezers, wel excuus voor het compliment van *lichtgelovigheid*, dat hun de *Tijdgenoot*, zeer beleefdelijk toevoegende, door ons hier moet worden afgeschreven. Het is alléén om hun in staat te stellen over de zoetsappige vriendelijkheid van den *Tijdgenoot* te oordeelen; die, hetzij om te eindigen gezegd, in het eene nummer onzer Couranten leest, wat wij niet gezegd hebben; in het andere wederom niet vinden kan, wat wij wezenlijk daar te lezen gaven; wij vermeenen althans aan onze geachte lezers, meer dan bloote beschuldigingen, dat is bewijzen, en geene beledigingen aan andersdenkenden gegeven te hebben.

DE STAATSRaad GOUVERNEUR DER PROVIN-
CIE NOORD-BRAND, berigt bekomen hebbende, dat de aanschrijving van heeren Gedeputeerde Staten van den 26 September 1837, (*Provinciaal Blad no 141*), houdende bevel, om telken jare op den eersten zondag in Mei, afkondigen de wet van den eersten Maart 1815, (*Staatsblad no. 21*), betreffende het vieren der Zon- en algemeene Christelijke Feestdagen, door vele Stedelijke en Plaatselijke Besturen niet wordt opgevolgd, en dat die wet op vele plaatsen openlijk wordt geschonden, in weerwil ook van het arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, van 7 december 1841, waarbij dezelve in viride observantie verklaard, en op nientoe gehandhaafd wordt.

Heeft goedgevonden en verstaan:

De Stedelijke en Plaatselijke Besturen ernstig aan te bevelen, om aan den inhoud van die aanschrijving voortaan stiptelijk te voldoen; wordende de heeren Kommissarissen in de Distrikten en de Kapitein, Kommanderende de compagnie *Maréchaussée in Noord-Brand*, bij vernieuwing uitgenoemd, om op de nakoming daarvan hunnerzijds te letten en te doen letten, en zij wieters, gelijk ook de heeren Officieren der Arrondissement-Regtbanken, verzocht, om aan hem Gouverneur te willen opgeven zoodanige Stedelijke en Plaatselijke Besturen, als welke na de dagteekening dezer, hierin verder nalatig mogten blijven.

Gelast voorts dat deze in het *Provinciaal Blad*, en in de binnen deze Provincie uitkomende Nieuwspapieren zal worden opgenomen

's Herlogenbosch, den 7 April 1842.

De Staatsraad Gouverneur voornoemd.

B. VAN DEN BOGAERDE.

KERKELIJKE STAAT.

ROME, 29 Maart. Eergisteren Paaszondag vierde de H. Vader de Mis aan het hoofd-altaar in de St. Pieterskerk, omringd door alle hier aanwezige kardinalen en prelaten. In de van menschenmassa's wemende kerk waren, aan de beide zijde van den pauselijken troon, tribunes voor de vreemde vorstelijke personaadjes opgericht. Na afloop der Mis verscheen Z. H. op de groote loggia des tempels en deelde na het houden van een gebied zijn zegen uit aan de op het plein voor de kerk vergaderde volkmenigte, terwijl alle klokken luidden en het gebulder des geschuts van de Engelenburg het plegtige oogenblik aan de overige bewoners van Rome en der omstreken verkondigde. Des avonds had de beroemde Koepelverlichting plaats, waarbij ditmaal buiten de arkaden de geheele voorzijde der kerk naar hare architectonische lijnen verlicht was. Gisteren avond werd het vuurwerk van de Engelenburg afgestoken.

TURKIJE.

Men schrijft uit Beyrouth den 16 Maart.

» Het misnoegen heerscht algemeen in het gebergte; de Drusen en Maronieten betreuren thans de Egyptische heerschacht en zuchten naar herstelling. De Engelschen beginnen, maar den weinig te laat de grooten fout te bemerken, die zij begaan hebben door de afdeeling van den Emir-Bechir toe te staan; die alleen de orde en de rust in deze landstreek kon staande houden.

» De Protestantische Bisschop Alexander schijnt besloten te hebben om zich te Jeruzalem op gene bestendige en vooral duurzame wijze te vestigen. De stoomfregat de *Merak* heeft te Bija zeer practisch huisraad aangebragt, dat voor zijn gebruik bestemd is. Een zijner kinderen is sedert zijne komst in Palestina gestorven. De bewoners van den Libanon hebben tegen zijne inhuldiging geprotesteerd en aan Omer-Pacha de volgende petitie gezonden:

» Uwe dienaars, bewoners van den berg Libanon, vorsten, opperhoofden en onderdanen, hebben hooren zeggen, dat een Engelsch Hoogepriester te Beyrouth aangekomen is met het voornemen om zich in ons gebergte te vestigen. Overtuigd, dat zijne tegenwoordigheid nadeelig voor ons land kan zijn, en geen ander doel kan hebben, dan de wanorde op te wekken, en er die der onderdanen van den Sultan, welke de almachtige in zijne bescherming heeft aanbevolen te vernielen en te vernietigen, en daar deze staat van zaken noodzakelijk zijne Hoogheid moet tegenstreven, die de voorspoed en de rust van het land ter harte neemt, rigten wij dit verzoek tot u, onzen gouverneur, die geroepen zijt om voor onze rust te waken en wij smeeken u den Verhoven-Porte aan te bevelen, jegens indringing toe te staan, die zulke ernstige gevolgen zou kunnen hebben, en niet in gebreke zou blijven om de onlusten en bewegingen in den Libanon gaande te houden.

» Omer-Pacha heeft zich gehaast om deze petitie naar Konstantinopel over te brengen.

OOSTEN.

— De lange reis van Mehemet-Ali naar Egipte zal niet zonder vruchten geweest zijn. In den tijd van eenige maanden heeft deze werkbare man het oude kanaal van den H. Joseph doen openen, de stroom eenen zeer grooten uitgebreidheid gegeven, en zulk eene aanzienlijke hoeveelheid aarde omgedolven, dat zulks ons bijna ongelooflijk toeschijnt.

— Wij hebben tijdingen uit Syrie van den 5 Maart. Het land is altijd in eenen treurigen staat. Het is onmogelijk te reizen zonder vrees van aangeand te worden. Selim Pacha, gouverneur van Beyrouth, is tot het gouvernement van Damas benoemd. Deze stad was zeer vooringenomen over eene belèdiging, welke men den engelschen Postdirecteur heeft aangedaan, die hooft in Groot-Brittanje geboren, is gekomen heeft ontvangen. De consul-generaal, die hiervoor voldoening heeft gevraagd is door den Pacha van Damas beleedigd.

— Op verscheidene plaatsen hebben de Drusen de Maronieten willen noodzaken de straten der stad te veger. Verscheidene ondoeligheden zijn de gevolgen van deze eischen geweest, en van beide kanten is er veel bloed gestort.

— Syrie zal onophoudelijk door eenen binnenlandschen oorlog gekweld worden. De Drusen en de Maronieten geven den ruimen tougel aan hunne woede op de Engelschen, die de oorzaak van den terugkeer der Turken in Syrie zijn. Na het bevel, om den Libanon, op zich genomen te hebben, heeft Omer Pacha zich te Belledin in het paleis der oude Emirs gaan vestigen, hij heeft zich twee rekwesten laten aanbieden, van den kant der Drusen en der Christenen; in het eene werd te kennen gegeven, dat de Engelschen, heimelijke aanslagen smedende, om invloed in den Libanon te winnen, tweedragt onder de bevolking gezaaid hebben, en scholen hebben opgericht tegen den wil des volks, om de godsdienst te verzwakken, de Musulmannen tegen de overheid aan te zetten; en dat zij protestantsche ministers hebben aangesteld, wier predikatiën de volken aanvuren om zich aan hun te onderwerpen, en den oorlog hebben te weeg gebragt die den Libanon met bloed bezodend heeft. Het rekwest eindigde met het verzoek om de scholen te doen sluiten en de Engelschen weg te zenden.

In een ander rekwest, verklaarden de Christenen, dat diegene van hen die tot de partij van den Emir-Bechir, van den maronitischen Patriarch, en van de Bisschoppen behoorden, om die betrekkingen met

het Consulaat van Frankrijk onderhouden, den terugkeer van den Emir of van eenen zijner zonen verlaten, maar zij voegden er bij dat, wat hun aanglig, zij niet van dit gevoelen waren, dat eene dergelijke maatregel de ondergang van het land zou zijn, en dat zij zich zouden genoodzaakt zien eens wijkplaats naar Konstantinopel te nemen.

Omer Pacha deed de Emirs en de Christen scheepkeu bijeenkomen. Zij die weigerden aan zijne aithoeding te voldoen, deed hij door zijne ruiters daartoe dwingen. Daar bood hij hun het rekwest aan, dat hij gewijzigd had, en beval het te teekenen.

In het eerst weigerden zij zulks maar werden genoodzaakt om te gehoorzamen. Alle klagen, welke men later aan Selim Pacha heeft gedaan, zijn vruchteloos gebleven. —

ZWITSERLAND.

Een zwitsersch dagblad had gemeld, dat er eene Katholieke wapenopvatting te Argau moest plaats hebben, nader toe de *Unions-League* deze mededeeling te regt wijst:

» Het berestigt zich thans, dat het gerucht eener voorgewende *reache* in het Katholieke Argau met eene nusterste trouwelousheid, door de radikale partij van Zurich is verspreid geworden. Zij waren voornemens, hunne medeburgers te fanatiseren, door met alle geweld rondteropen, dat de hervormde Godsdienst, door de herstelling der kloosters in gevaar zou komen, om door deze onwaardige list de overwinning bij de verkiezingen der maand Mei te behalen.

DUITSCHLAND.

— BREMEN, 4 April. Heden is hiervan hooger hand eene verordening op het vervaardigen van cigaren uitgevaardigd, welke met 1 Junij dezes jaars in werking zal komen. Als de arbeiders der fabrieken zullen van dat tijdstip af aan onder opzigt worden gesteld, kinderen beneden tien jaren voortaan op de fabrieken niet toegelaten en van vrouwen slechts diegenen, welke voor dat deze verordening van kracht wordt, alreeds in eene fabriek werkzaam waren. Ieder die in eene fabriek der stad of voorstad wil arbeiden, hetzij als cigarenmaker, hetzij als sorteerder, of pakker, enz. moet eerst een werkboekje bij de des betreffende autoriteiten afhalen. Dit kind, dat in eene fabriek werkzaam is, is schoolplichtig tot op den tijd van deszelfs confirmatie. De onkosten zullen ten behoeve der arbeiders worden bewaard, om daaruit of eene ziekenbus te vormen, of dezelve tot eenig ander weldadig eind voor de cigarenmakers te besteden.

— Men schrijft uit Berlijn den 3 April: De hooge overbekladden *Evangelisch-luthersche kerk* van Pruisen, verzocht vooral tegen de verpanigings-outwerpen tusschen het Duitsch en engelsch protestantisme, en dus ook tegen de soort van godsdienst, die juist tusschen beide is; die met Katholiek en ook met protestantsch is, en die dezover tegen partij met den naam van kapitalerende godsdienst, van den Heer Duniel bestempeld.

— In ons vorig nummer meldten wij uit de *Augsb. Zeitung*, dat Frankrijk en Engeland zich ondertling verstaan hadden om de jonge koningin van Spanje aan eenen vorst van den Katholiek hof van het zuidelijk gedeelte van Duitschland te doen huwen. Deze tijding wordt te gelijk door de *Times* en door een der Duitsche bladen bevestigd. De *Times* haalt eenen Prijs aan van het Beijersche hof als dengenen, die wien de keuze der gemende mogendheden desaloude. Er zijn in der daad in dit gedeelte van Duitschland geene Katholiken dan de koninklijke familie van Beieren. Alzoo zou deze mogendheid twee harer leden op vreemde troonen geplaatst zien: de een op den troon van Griekenland en de andere op die van Spanje.

De drie bovengenoemde dagbladen, komen met elkander daarin overeen, dat de zeyling van den Heer Pagot naar Weenen n. e. t. dit huwelijksplan in verband staat. De *Times* voegt er bij, dat de Heer Pagot terzelfder tijt belast is om door de Russen konst van Oostenrijk bij de hoven van Berlijn en van St. Petersburg te bewerken, dat zij aan deze keuze hunne toestemming en goedkeuring geven.

SARDINIE.

De Koning heeft, bij gelegenheit van het huwelijk van zijnen oudsten zoon, eene algemeene kwijtschelding van straffen geschonken aan al zijne onderdanen, die wegens staatkundige overtredingen veroordeeld waren.

ZWEDEN.

STOCKHOLM 29 Maart. De akademische consij, die aan het gouvernement gevraagd hebbende, op welke wijze te handelen bij de opening der koffers, die reeds vijftig jaren in de bibliotheek der Universiteit van Upsala, volgens den uitsluitenden wils van Gustavus III, bewaard werden, heeft tot antwoord bekomen, dat deze opening moest geschieden in tegenwoordigheid van den onderkanselier der Universiteit, van den rector en van de consistorie der akademie, alsmede van het opperhoofd der archieven van het Koninkrijk, de Heer Jaerta. Deze laatste werd bij de commissie gevoegd, omdat er ook een bijzonder pak moest geopend worden, waarvan men niets wist in hoeverre de inhoud de Universiteit aanging. Er zal een lijst gemaakt worden van al hetgeen het kistje, zoowel als de koffer en het bijzonder pak inhoudt. Bene dezer lijsten zal aan den kanselier en door dezen aan het gouvernement worden gezonden. —

ENGELAND.

In eenen brief uit Londen van den 10. April leest men: »Terwijl in Frankrijk de wetgevende kamer zeldzame aarzeling omtrent de wet wegens de ijzeren spoorwegen laat blijken, die voor alle andere wetsontwerpen had moeten worden behandeld en de geheele zitting beheerschen, heeft hier het huis der gemeenten, door sir Robert Peel aangezet en voortgedreven, reeds de beslissende stemming over de graanwet uitgebragt. Ofschoon die wet evenmin aan de Tory's als aan de whigs behaagt, heeft sir Robert ze aan zijne volgelingen als een onvermijdelijk kwaad opgelegd, ze als eene door de stemming en de behoeften der lagere volksklassen onvermijdelijke verzachting van de bestaande beschermende maatregelen ten behoeve der grondbesitters doen beschouwen. Te vergeefs heeft de tegenpartij het volk te dezer zaken in tep of taer willen brengen; te vergeefs het middel van amendementen en tegenverklaringen beproeft; zij heeft evenzeer in de meetings als in de kamer schipbreuk geleden en slechts hare magteloosheid doen blijken. De wet omtrent de belasting op de inkomsten zal geen ander lot hebben. Zoo ford John Russel thans contra-resolutien daartegen heeft voorgesteld, waarover morgen op nieuw in het lagerhuis moet worden beraadslaagd, dan geschiedt dit in de stellige overtuiging, dat die besluiten door de meerderheid zullen worden verworpen. Lord Russel wil alleen toonen, dat hij steeds leider der tegenpartij is, omdat onder gegetene omstandigheden, die thans wel niet bestaan, maar zich in een verwijderd tijdperk kunnen opdoen, de overgang uit die betrekking in het huis naar de zitplaats der ministers gemakkelijker is. Sir Robert Peel weet onder zijne phalanx eene bewonderenswaardige krijgstuft te onderhouden. Nooit hebben de drie honderd van den Franschen minister de Villèle zoo stipt naar het wachwoord van hunnen aanvoerder geluisterd, als deze vertegenwoordigers der Britsche natie.«

LONDEN 9 April. Op het oogenblik waarin de kamer der gemeenten op het punt stond om over het financieel plan van Sir Robert Peel te beslissen, stelt de tegenpartij van dit ontwerp alle middelen in het werk om bewijzen bij te brengen, die zeer nadeelig voor dit ontwerp zijn. Heden dekken de Engelse bladen vele omstandigheden mede van talrijke meetings, die te Londen en in andere steden gehouden werden; ten einde te ontfangen tegen de belasting op de inkomsten en andere tegen het nieuwe tarief te doen protesteren.

De discussie van de bill over de belasting der inkomsten is bij het einde der zitting van gisteren tot den 14 April uitgesteld.

Heden ten dienste van een natie heeft de zeer beroemde lord-maire van Dublin (Daniel O'Connell), verzeld van een gezantschap der corporatie zich plegtig naar het paleis van Buckingham begeven, om aan H. M. verscheidene adressen van gelukwenschen over de geboorte van den Prins van Wallis over te brengen.

SPANJE.

MADRID 3 April.

Het Gouvernement zoekt alles tot geld te maken. Het heeft den ijzeren spoorweg van Havana aan gene compagnie vercocht, die op haar gemak het publiek snijdt. Thans wil het de muren dezer stad afbreken om de bouwstoffen en den grond te verkoopen. De gevolgen van dezen maatregel zullen zeer noodlottig zijn, zegt de Castellanos, en de Engelschen zullen, als eenmaal de dag aanbreekt, zich veel gemakkelijker van den prooi kunnen meester maken, die zij in deze rijke kolonie te wachten hebben.

FRANKRIJK.

De Stad Parijs heeft de bestrating in hout bepaaldelijk goedgekeurd. De Administratie met deze onderneming belast, onder directie van den Heer Delisle, heeft bevel ontvangen, om aan dezelve eene aanzienlijke uitgestrektheid te geven.

BELGIE.

Wij vernemen dat er een verschrikkelijke brand in de kazerne der Annonciaden is uitgebarsten. Het geheele dak van een vooder-magazijn is verbrand. Een gedeelte van het vooder is geheel en al bedorven. In een half uur is men echter de brand meester geworden.

NEDERLAND.

— SHERTOGENBOSCH 16 April. Gisteren (Donnerdag) heeft het provinciaal Hof alhier uitspraak gedaan in de zaak tegen Clasina van Loon, wed. Norbert van Halder, wonende te Nieuwkuik, beschuldigd van moedwilligen doodslag, gepleegd op hare kleindochter, Elisabeth van Halder, oud ongeveer twee jaren, door dezelve in het water te werpen en te verdrinken. De Advokaat J. Gerris is met de verdediging belast geweest. Het Hof heeft de beschuldigde verklaard de daderesse van het feit te zijn geweest, doch tevens aangenomen, dat zij ten tijde van het plegen dier dood in staat van krankzinnigheid verkeerde en mitsdien onmiddellijke in vrijheid stelling bevolen, indien zij om geene andere redenen in hechtenis moest blijven.

De Advokaat Generaal vermoenende dat de vrijgesprokene ten gevolge harer krankzinnige vlagen voor de maatschappij gevaarlijk kon zijn, is zij ter beschikking van den Heere Officier van Justitie gesteld, om met haar te handelen zoo als bevonden zal worden te behooren.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men onder dagteekening van den 12. dezer:

» Zijne Majesteit de Koning is reeds heden morgen omstreeks negen ure aan het paleis aangekomen. Hoogstdezelve heeft zich kort daarna op het balkon begeven, en ook daar wederom die zelfde blijken van vreugde en verwelkoming ontvangen, die Hoogstdezelve op deszelfs weg naar het paleis hadden begeleid.

» Omstreeks half twee ure is Z. K. H. Prins Alexander gearriveerd en ten half vier ure is Hare Majesteit de Koningin, met Prinses Sophia, den Erf-Groot-hertog van Saxon-Weimar en Prins Hendrik aan het paleis afgesapt; de vreugdekreten, die bij elke nieuwe aankomst de lucht deden daveren, waren steeds het eerste teeken daarvan.

» De door Z. M. aan de autoriteiten en collegien verleende audientie heeft tot twee ure geduurd, de onderscheiden gelukwenschingen, tot welke het aantaande huwelijk van H. K. H. de Prinses aanleiding gaf, zijn steeds door Z. M. op de minzaamste wijze beantwoord geworden.

— Men meldt ons dat op den nacht tusschen 13 en 14 April te Dussen, kerk en huis met nog vier andere woningen geheel zijn afgebrand.

— Uit Goes schrijft men van 4 dezer: « Op den 31 Maart jl. is alhier in het huis van arrest gebragt de persoon van C. Tierens, boeren arbeider te Houtenisse als betrokken in den moord binnen die gemeente op den 1 Februarij gepleegd, waarvan melding is gemaakt. Al dadelijk na de gepleegde gruwel daad was op dezen het algemeen verdenken gevestigd en moeten steeds vele bezwaren ten zijnen laste bestaan hebben, hoezeer hij tot heden zich met bijna ondenkbare koelbloedigheid daartegen verdedigde. Naar men ons verhaalt moet de justitie in hare onderzoekingen veel te kampen hebben gehad met de terughoudendheid van de zoodartigen, die met daadzaken tot het gebeurde betrekkelijk bekend waren, doch is het echter aan haar door veelvuldige beoefeningen, die in deze zaak de grootste voorzichtigheid vorderen, moge gelukken dezelve zoodanig bevestigd te zien, dat de arrestatie is kunnen bevolen worden en thans het verder onderzoek door den heer regter commissaris met den meesten nadruk wordt voortgezet. Het is in het belang der maatschappij en ter handhaving der heilige rugvaarlijkheid te hopen, dat men tot de volle ontdekking komt. De fingenrekte officier bij de Arr.-Regt. alhier, die voor ruim een jaar mede gelukkig slaagde in de ontdekking van den gruwelpleger te Hoedekenskerke, heeft intusschen door het gedurig nasporen van alle kleinigheden en het leedend houden der belangstelling en gesprekken over het gepleegde feit, daartoe den weg gebaad. Ook hiertoe moeten, gelijk gewoonlijk geschiedt, vele kleine bijzonnerheden hebben zamengewerkt. In den weg der Voorzichtigheid blijven zulke kwaaddoeners toch zelden verborgen. Indien het

bovenstaande zich bevestigt, dan zal ook de gissing gestaafd zijn, die men vroeger reeds mededeelde, en zou de moord of doodslag uit minnewraak zijn gepleegd.

— Men verneemt, dat in den avond van den 12 dezer een hevige brand is ontstaan in de achterhuizing of schuur van den Heer J. Vugs te Eusbot, waardoor, in weinige oogenblikken zijne geheele huizing en het huis zijner schoonmoeder, Mevrouw de wed. J. Sturimans met al het zich daarin bevindende huisraad, meubilair enz. zoo ook de stallen, schuren en schoppen benevens een gedeelte van het archief der gemeente, hetwelk ten huize van den Burgemeester berustte, door de vlammen zijn vercoerd; zijnde het nog niet bekend waardoor dit ongeluk is ontstaan.

MENSOELWERK.

Wij nemen het volgende uit het *Handelsblad* over, niet zoozeer, omdat hetzelve, en den *Tijdgenoot*, en zijdelings het ministerie bestrijft, dan wel om onze lezers te doen zien, hoe de publieke opinie zich in Nederland hoe langer zoo meer in den Constitutionneelen vorm ontwikkelt. Men weet, dat het *Handelsblad* zelf geene kleur heeft; maar hare gevoelens regelt, naar die welke haar het gunstigste voorkomen. Van daar die tragsgewijze verandering in den geest harer Redactie, die langzamerhand, door de publieke opinie medegeslept, eindelijk zoo verre gekomen is, dat hetzelve tot zelfs haren vriend, den Heer van Hall zal gaan bestrijden. Dit is voorzeker eene opmerkenswaardige omstandigheid, welken den constitutionneelen betere toekomst voorspelt; zie hier eenige uittrekselen uit het *Handelsblad* van den 13 April:

» Het kan eenen opmerkzamen lezer niet ontgaan zijn, dat de *Tijdgenoot* van het voornemen des Ministers, om zijn ministerie te aanvaarden met een door hem gecontrasigneerd besluit, gelijk dat van 31 Maart, vooraf bewust moet geweest zijn, en zich de moeite wel heeft willen geven, om dat besluit en de goede ontvangst daarvan bij het publiek voor te bereiden. Daartoe moest herinnerd worden, dat de ministers onder Koning Willem I, slechts dienaren waren der kroon; daartoe moest de Heer van Hall worden voorgesteld als voorstander van een eenstemmig ministerie, en het wenschelijke van zoodanig ministerie, waarvan de ministers van staat zonder portefeuille zouden zijn uitgesloten, op nieuw worden uiteengezet, enz., enz. Dit alles moest worden besloten met eenen triomfkreet over het nieuwe besluit, tengevolge waarvan in de daad alleen de werkelijke Hoofden van Departementen in den Ministerraad zitting nemen; en waarbij de *Tijdgenoot* ons schijnt te willen doen gelooven, dat nu een eenstemmig ministerie — waarvan de Heer van Hall zulk een voorstander zoude zijn — is daargesteld.

» De *Tijdgenoot* moge ons willen doen gelooven, dat wij thans den lang geuiten wensch vervuld zien, dat thans een Ministerie in den eigentijken zin, van samenwerking, eenheid, eenstemmigheid, gemeenschappelijke en toch individuele verantwoordelijkheid bezitten, — wij vertrouwen, dat het de bedoeling niet geweest is van den Heer van Hall, de natie zulk een blinddoek voor de oogen te werpen; en dezelve in den waan te willen brengen, dat thans werkelijk aan eene constitutionele behoefte zoude voldaan zijn. De heer van Hall heeft te veel doorzigt; om niet te begrijpen, dat zoodanige begoocheling slechts eenige uren zoude kunnen standhouden, maar weldra voor de overtuiging van het gezond verstand plaats zoude moeten maken; dat de natie het den Minister euveld zoude afnemen, zoo hij haar den schijn voor het wezen wilde opfringen; alle vertrouwen aan den Minister zoudde ontzeggen, die op den dag zelve der aanvaarding van zijne portefeuille met zulk een stelsel van bestuur, waarbij constitutionalisme alleen geveinst, niet bevorderd werd, voor den dag durfde komen. Maar bovendien, wanneer dit besluit ons zoude moeten diets maken, dat wij thans een eenstemmig, samenwerkend Ministerie bezitten, zoude de Heer van Hall wel de behoortelijke zorg gedragen hebben, dat het in andere bewoondingebaren ingekleed, dan die van het besluit van 1823, vervaardigd in eenen tijd, dat Ministers slechts eenvoudige dienaren waren des Konings.

» De *Tijdgenoot* heeft derhalve den Minister eene slechte dienst bewezen, door het te doen voorkomen, alsof de heer van Hall zoo eensklaps al de verwachtingen der constitutionneelen in den lande zou vervullen, of reeds vervuld hebben. De *Tijdgenoot* doet in de daad het denkkeel ontstaan, alsof de Minister zich eene onverdiende lofspraak willen verweren, welke

